

CSICSÓI HÍRMONDÓ

9. évfolyam 2. szám Dátum : 2021. 10. 18.

Csicsó időszakosan megjelenő ingyenes lapja

Köszönjük mindenkinek, aki az újságunk szerkesztésében részt vett. Köszönjük.

A szerkesztők: Androvics Adrianna, ifj. Bödök Károly, Nagy Amália

Grafikai szerkesztő: ifj. Deák István

ISSN 1339-5300

Čičov o.z. – Csicsó P.T.

946 19 Čičov, Dunajská 46/16, Slovakia

Ha szeretne minket pénzzel is támogatni, megteheti átutalással a következő bankszámlára:

A számlaszám neve Čičov o.z. IBAN: SK786500000000020557033

Köszönünk minden támogatást.

Elérhetőség: info@csicso.eu, www.csicso.eu

Egy kiállítás margójára...

2021. szeptember 18-án a volt református iskola épületében Deák István önálló kiállítása nyílt meg immáron második alkalommal. Az alábbiakban megosztom Önökkel a beszédemet, amit a megnyitón mondtam el.

Örömmel vettem át a meghívót erre az eseményre, ám kicsit megijedtem, amikor István megkért arra, hogy méltassam munkásságát. Mit mondhatnék én az ifjú barátunkról, akit már gyermekkorától ismerek. Hisz együtt nőtt fel a fiammal, közösen járták ki az iskolát. Együtt álltak fel a színpadra, később a Nofene alapítói közt az elsők voltak. Együtt alkottak, együtt terveztek, buliztak és még sorolhatnám. Már -már olyan volt nekem, mintha a fiam lenne. Istvánt jó kisgyerekeknek ismertem meg, aki eleinte tele volt félelmekkel és gátlásokkal. Az évek alatt szép lassan kezdett el érni. Először csak otthon rajzolt, festett, origamizott. Több alkotásával akkor szembesültem, amikor a kilencedikesek osztályát díszítettük és István szép egyiptomi motívumokat rajzolt és bőven kivette részét a díszítő elemek felrakásában. Aztán a kultúrházba is szívesen járt be hozzám a fiammal együtt. Sokat tervezett, ötleteit szívesen megosztotta velem is. Nem mondom, hogy mindig hallgatott a jó szóra, de mindig beismerte, ha tévedett, s ha ment a maga feje után. Aztán iskolát váltott, azt hiszem jó irányban. Hisz ott már megismerkedett a számítógépes grafikával is. Tudását megcsillogtatta később, hisz a szerkesztésbe is besegített, sőt, két éve önkéntesen átvette a Csicsói Hírmondó számítógépes szerkesztését. A Nofene színjátszókat sem hagyta cserben, rendre megörvendeztet bennünket szép rajzaival, melyek a színpadot díszítik. Most már egyre több új dologban próbálja ki magát. Úgy látom, hogy évről tanul, képezi magát, fejlődik.

A számítógépes grafikával az iskolában ismerkedett meg. Az érettségi munkájából is állított ki a mai napon. Bak Imre munkásságát választotta alapul, mivel hozzá is közel áll a geometria. Az ő munkáiból válogatott, melyeket a saját ötleteivel egészített ki. Így lettek belőlük plakátok és billboardok-hirdető-táblák.

Kézzel is szeret rajzolni. Petőfi Sándor, Szendrey Júlia és Teleki Blanka képmását is megrajzolta, melyek a Nofene színjátszók darabjaira készültek. Olajos pasztellel dolgozott és centropen alkoholos filctollal.

Idén a fotózásban is kipróbálta magát. Zalacsányban volt kirándulni a barátaival, ahol a Kört-

véleysi tanösvényen, illetve a Festetics kastély-múzeum pálmaházában is fotózott. A fotóival bepillantást enged a természet szépségébe. 30 folyamatképet állított ki, melyet Sorozatok sorozata címmel tervezett meg. Itt 30 darab folyamatkép látható. Minden egyes kép 16 színre van leredukálva. Egy-egy kép 16 kis képből áll, minden egyes kis kép pedig eggyel több színből.

Origamival 6 éve foglalkozik. Az origamihoz töretlen türelem szükséges. Először kicsi kis munkákat hozott létre, de ma már nagyobb, különlegesebb alkotások is kikerülnek a kezei alól. Ehhez otthon készült ragasztót, csirizt használ. Ez a fajta origami ág, amivel foglalkozik, sokkal szabadabb és kötetlenebb. Belekezdett egy képalkotásba az origamikkal. Négyzethálóra vannak megtervezve a munkái, hasonlóan, mint a kereszthímzés mintái. Ezzel a stílussal minden ünnepre tud készíteni dekorációt. Például karácsonyra karácsonyfát, ahogy a Mikulás napra Mikulást, szánjával rénszarvasal együtt. Különböző madarakat, vázákat tudott így készíteni. Sőt régi nyomtatványait hasznosítja újra, amikor elkezd az újabb origami alak megformálását.

Adaline-Edelájn... István mindig is akart női nevet adni egy munkájának. De eddig nem érezte úgy, hogy a munkái közül bármelyik is kiérdemelte volna ezt a címet. Ma ez a mű a kiállítás fő munkája. Ez az eddigi legaprólékosabb és a legnagyobb méretű origami munkája. Összesen 16 órás ragasztás áll mögötte. 1497 fehér és 7831 vörös darabból áll. Így összesen 9328 darab kézzel hajtogatott kis darabot tartalmaz. Méltán illik hozzá Elizabeth Barrett Browning gondolata, mely így hangzik:
„Az eredményt csak akkor nézd, ha a napnak vége és a munkád kész.”

Androvics Adrianna
Csicsó, 2021. szeptember 18.

A hányatott sorsú, komáromi Klapka-szobor

Klapka György, városvédő honvédtábornokunk szobrát 125 éve mintázta meg Róna József szobrászművész (1861–1936), és 1896. november 15-én, a millennium évében fel is állították. Ma is a róla elnevezett téren áll, a város jelképévé vált.

A története azonban nem ilyen egyszerű. Rövidítve adom közzé.

Klapka alakja és a szabadságharc emléke művészi megformálásának a kezdeményezője a millenniumi években Tuba János, Komárom országgyűlési képviselője volt, és az anyagi nehézségek ellenére következetesen véghezvitte tervét.

Komáromban akkor megalakult a Klapka-szoborbizottság, és Tuba Jánossal az élén gyűjtést kezdeményezett a városban és a vármegyében a felállítandó szobor javára.

A bronzba öntött szobrot 1896. november 15-én leplezték le. Az ünnepélyes eseményen a tábornok fia, ifjabb Klapka György is jelen volt. Sajnos, még akkorra sem gyűlt össze a szobor felállításának az összege, s így a város mintegy ötezer forinttal adósa maradt alkotójának.

A trianoni döntés (1920) után az új hatalmak a közhangulat miatt kénytelenek voltak a szobrot és Jókai szobrát megtúrni, de a második világháborút követő elcsatolás után leemeltették talapzatáról – eközben nagyon megrongálódott –, és a várba vitték, Jókai szobrát pedig a városmajor egyik zugába helyezték át. 1948 tavaszán a háttérben diplomáciai puhatolózások folytak arról, hogy Klapkát és Jókait szívesen „kitolcolnák”, azaz átadnák a szobrokat Magyarországnak vagy beolvasztják őket. Szerencsére egyik sem történt meg.

Komárom 1965-ben várossá nyilvánításának 700. évfordulóját ünnepelte. Kompromisszumos megoldásként Klapka szobrát Nagy János szobrászművész által restaurálva 1965. október 28-án állították fel újra, ám nem az eredeti helyén, hanem a vár előterében, az Angol-parkban.

Még lefolyt némi víz a Dunán, ameddig a szobor vissza nem került régi helyére. 1991. május 5-én a belvárost ünnepi díszbe öltöztették, és a megszépült Klapka téren, az eredeti helyén, felújítva újra leplezték Klapka szobrát, amely azóta is hirdeti: a hátrók megannyiszor megváltozhatnak ugyan, de mi maradunk, történelmi örökségünket rendületlenül ápoljuk.

Forrás: Felvidék Ma, Németh István, 2016. 06. 19

Nyugdíjba vonulása után Csicsón élő műemlékvédelmi szakember, az akkori komáromi Műemlékvédelmi Hivatal vezetője, a nemrégiben Polgármesteri díjban részesült Gráfel Lajos egyik legnagyobb munkája volt a Klapka tér és Klapka tábornok emlékművének helyreállítása, amely után 30 évvel ezelőtt, 1991-ben már harmadik alkalommal leplezték le a szobrot. Ekkor Mag Gyula és Nagy János szobrászművészek restaurálták a szobrot, a talapzatot pedig régi képeslapok alapján készítették el.

Forrás: Felvidék Ma, Szalai Erika – Gráfel Lajos, 2021. 05. 05.

1896-ban a csicsóiak is hozzájárultak Klapka György szobrának felállításához.

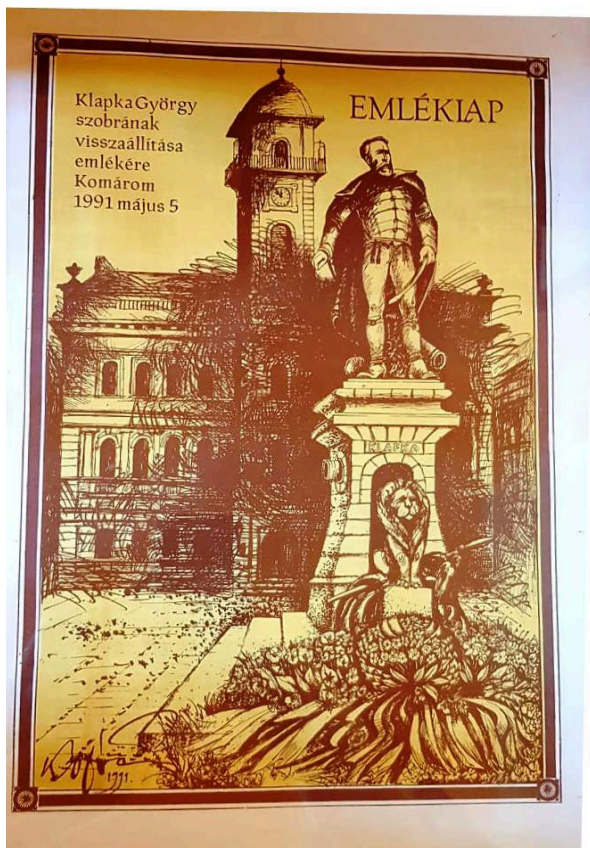
A gyűjtésről és a többi között a csicsóiak adományáról a Komáromi Lapok 4., 1896. január 25-ei száma adott hírt. Ezekre a hírekre idős Bödök Dénes hívta fel a figyelmemet, az övét pedig Kelemen István vegyész mérnök, a Komáromi Szekeresgazda Hagyományörző Egyesület alelnöke. A három idézetet eredeti helyesírással közlöm.

A Klapka szobor ügye folytosan halad előre. Róna József szobrász a főalak agyagmintázását már majdnem egészen befejezte: a többivel is legkésőbb februárhó végéig készen lesz, úgy hogy a felülvizsgálat és minta elfogadása iránti határozat hozatal már márcziushó első felében megtörténhetik, mely után a minta az öntődébe kerül. A szobornak tudva levőleg f. évi októberhó 15-dikéig kell az itteni főtéren felállítva átadatni, de ha az előmunkálatok fennakadást – akár a felülvizsgálatnál, akár az öntésnél nem szenvednek, remélhetőleg már szeptemberhó folyamán megejthetjük a szobor ünnepélyes leleplezését. Megemlítjük ezzel kapcsolatban, hogy az orsz. Szoborbizottság a napokban Tuba János elnöklete alatt Budapesten ülést tartott melyen a szobor alap javára az országos gyűjtés megindítása iránt tette meg a szükséges intézkedést.

Adományok Klapka-szobrára. A komáromi Klapka szobor bizottság gyűjtésének eredményét mai lapunk más helyén ismertetjük, s e helyütt azon eszmét vetjük föl, nem volna e nagyon is helyes, ha Komárom városa, mint hatóság a maga részéről Klapka szobrára való adakozásra hívná fel átiratilag a hazai összes törvényhatóságokat? Úgy véljük, hogy midőn Klapkának állítunk szobrot, tartozunk is annyi figyelemmel a törvényhatóságok iránt, hogy véljük a tervünket megismertessük, hogy nékiek a hozzájáruláshoz az alkalmat megadjuk, s úgy véljük, hogy ez udvariassági tényünk szép anyagi eredménnyel is végződne!

Csak a csicsói adományozók nevét közlöm.
Adományok Klapka György szobrára.

Főt. Kiss Pál úr gyűjtőívén (Csicsó): Kiss Pál ref. lelkész 1, Csicsói ref. egyház 2 frt, Nagy Pál gondnok 30, Bödök János 10, Domonkos Gábor 15, Balázs János 10, Décsi Károly 40, Weisz Ábrahám 15, Bödök Péter 10, Bödök József id. 16, Löwinger Lipót 20, Décsi Bálint felső 20, Tarcsi István 10, Domonkos József id. 20, Holzer Ignác 20, Gáspár Sámuel tanító 50, Weisz Simon 10, Décsi Ignác 20, Gróf Lajos 10, Kollár Mihály 10, id. Fél Károly 10, Zámori József 20, Fél Imre 10, Fél Antal 50, Bödök Márton 20, Domonkos István 10, Marton János 20, Domonkos József alsó 30, Décsi János jegyző 50, Bödök József ifjú 50 kr. Összesen 9frt 6 kr.

Alább megpróbálom azonosítani néhány név tulajdonosát, olyanokét, akik 1896-ban felnőtt korban voltak. Némelyik nevet többen is viselték akkor, róluk nem lehet tudni, melyikük volt az adományozó. Ahol feltüntetek egy-két leszármazottat, a többi hozzátartozó leszármazott tudni fogja, hogy a nevet viselő ős hozzájuk is tartozik. Másoknak csak némi tájékoztatást adva ezzel.

Főt. Kiss Pál úr gyűjtőívén (Csicsó): Kiss Pál ref. lelkész 1, Csicsói ref. egyház 2 frt, Nagy Pál gondnok, Barthalos Lajos dédapja, 30, Bödök János, anyai ágú dédapám és id. Bödök Dénes dédapja esetleg nagyapja, apa vagy a fia is lehetett, 10, Domonkos Gábor, a Felső utca sarkáról (Domonkos Gergő sarka) származó Domonkosokhoz kötném,

15, Balázs János, az „öreg jegyzőné”, Nagy Lídia első férje, leszármazottjuk nem maradt, 10, Décsi Károly, a legnagyobb valószínűséggel halász Décsi Károly volt, D. Vilma és Margit apja, a másik számba vehető Décsi Pál nagyapjának a testvére, 40, Weisz Ábrahám, kocsmáros, Alsó és Felső utcában is laktak Weiszek, 15, Bödök Péter, apai ágú dédapám, apám anyjának apja, és Bödök Zsigmond csillagász dédapja, 10, id. Bödök József, Nagy Lajos, B. László ükapja és többek ükapja 16, Löwinger Lipót, kocsmáros és szatócs-vegyeskereskedő, Árokháton és Kertalján is laktak Löwingereket, 20, Décsi Bálint felső, valószínűleg Vajda Éva nagyapjának testvére, 20, Tarcsi István, Bödök Zsigmond csillagász apai nagyanyjának nagyapja, 10, id. Domonkos József, a Felső utcai Domonkosok, nincs leszármazottja, 20, Holzer Ignác, kocsmáros és szatócs-vegyeskereskedő, Árokháton laktak, 20, Gáspár Sámuel tanító 50, Weisz Simon, kocsmáros, Alsó és Felső utcában is laktak Weiszek 10, Décsi Ignác, Bödök Pál nagyapám mellett van a sírja, jegyző volt, Décsi János jegyző testvére, leszármazottja nem volt, vagy nem élnek Csicsón, 20, Gróf Lajos, asztalos volt, Csicsón van eltemetve, feleségével, Révész Johannával és fogadott lányukkal, Gaál Katalinnal és annak férjével Ábrahám Istvánnal, leszármazottak nincsenek, 10, Kollár Mihály anyai ágú dédapám, id. Kollár Géza és mások dédapja, 10, id. Fél Károly, megboldogult Fél Károly és Bödök Józsefné F. Mariska néni nagyapja, a „varkocsos”, 10, Zámori József 20, Fél Imre, Fél Pál szabó családjához kötném, Magyarországon élnek a leszármazottak, 10, Fél Antal, apai ágú ükapám és még sok ükunoka ükapja, akinek csak lányai után maradtak utódok, így senki nem vitte tovább a Fél nevet, 50, Bödök Márton, talán Bödök István őse, aki a Felső utca sarkán lakott, a Hét vezér szoborpark helyén, és aki családjával Magyarországra települt, 20, Domonkos István, Véghné Domonkos Terus néni nagyapja, nem Csicsón élnek a leszármazottak, 10, Marton János, apai özvegy ükanyám második, szintén özvegy férje, aki dédapámat, a kovács Nagy Eleket nevelte, 20, Domonkos József alsó, szabó, Tárnokné Domonkos Gizella nagybátyja, és az ő fia volt dr. D.J. ügyész, MÁV főtanácsos, 30, Décsi János jegyző, Mezőné Décsi Ilonka néni nagyapja, gyermekeinek dédapja 50, ifjú Bödök József, Nagy Lajos, B. László dédapja és többek dédapja, 50 kr. Összesen 9frt 6 kr.

Még lehettek többen csicsóiak az adományozók között más gyűjtőívén, róluk nincsenek adataim. Az itt felsoroltak Kiss Pál ref. lelkész gyűjtőívén szerepelnek.

Nagy Amália, Csicsó, 2021. augusztus 29.

A közelítő tél

Berzsenyi Dániel (1776–1836):

Hervad már ligetünk, s díszei hullanak,
Tarlott bokrai közt sárga levél zörög.
Nincs rózsás labyrinthe, s balsamos illatok
Közt nem lengedez a Zephyr.

Nincs már symphonia, s zöld lugasok között
Nem bűg gerlice, és a füzes ernyein
A csermely violás völgye nem illatoz,
S tükrét durva csalét fedí.

A hegy boltozatin néma homály borong.
Bíbor thyrusain nem mosolyog gerezd.
Itt nemrég az öröm víg dala harsogott:
S most minden szomorú s kiholt.
Oh, a szárnyas idő hirtelen elrepül,
S minden míve tűnő szárnya körül lebeg!
Minden csak jelenés; minden az ég alatt,
Mint a kis nefelejcs, enyész.

Lassanként koszorúm bimbaja elvirít,
Itt hágy szép tavaszom: még alig ízleli
Nektárját ajakam, még alig illetem
Egy-két zsenge virágait.

Itt hágy, s vissza se tér majd gyönyörű korom.
Nem hozhatja fel azt több kikelet soha!
Sem béhunyt szememet fel nem igézheti
Lollim barna szemöldöke!

Október az idősek iránti tisztelet hónapja, amely a szép kort megélő emberekről és a megbecsülésükről szól. A kép Füssiné Tarcsi Jusztináról és Füssi Miklós hajósról készült unokájukkal dr. Beke Lászlóval, Csicsón az 1950-es évek elején.

Megválasztotta új vezetőségét a csicsói sportszervezet

Szeptemberben megtartotta éves taggyűlését a csicsói futbalszervezet. A találkozó jelöltállító és egyben vezetőségválasztó volt az elkövetkező 4 évre. Kollár Anikó pénztáros beszámolt az elmúlt 4 év pénzügyi alakulásáról.

2017-ben a sportszervezet 3320 EUR támogatást kapott a községtől. 2018-ban úgy, mint előző évben, 3320 EUR-ból gazdálkodott. 2017-ben és 2018-ban Pásztor László hathatós anyagi segítségével a felnőtt csapatnak volt edzője. Miután a csapat felkerült a 6. ligába, nagyobb működési költségek merültek fel. A község önkormányzata a 2019-es támogatást 5000 EUR-ban határozta meg. 2020 a járványhelyzet miatt sajnos nehézkesen zajlott. Ekkor idő és energia keletkezett az öntözőrendszer kiépítésére. Minden évben homokkal és fűmaggal pótolják, frissítik a pályát.

Idén, a 2021-es évben a nagycsapatnak 16 játékos van. Az U15-ös csapat Ekellel közösen in-

dult Csicsó színeiben. A közös csapatban 7-8 csicsói gyermek játszik.

Évek óta hiányzott egy emelvény a pálya mellől. 2021 őszen 60 fő részére lelátó készül.

Polgár Szabolcs felszólalásában megköszönte a volt vezetés munkáját. Megjegyezte, hogy a mostani sikerek 20 év munkájának gyümölcsei. Továbbra is nagy hangsúlyt kell helyezni a gyermekekkel való foglalkozásra, folytatni ezt a munkát, hogy a csicsói sportszervezet fennmaradjon. Nehéz a helyzet, mert egyre kevesebb gyermek születik a régióban.

A csicsói sportszervezet megválasztotta vezetőségét az elkövetkező 4 évre:

Megály Dávid – elnök

Klánik Gergely – alelnök

Misák Máté – titkár

Csóka Csaba

Kollár Anikó – gazdasági felelős

Pálfi Attila

Szép Imre

Sok sikert kívánunk az új vezetőségnek!

Ifjú Bödök Károly

A tájnyelv

Még nem írás-uralta nyelv, nem szavak, kifejezések, mondások leltározott gyűjteménye, hanem pompázatos muzsika. Lényege leírhatatlan. Őrzi még, amit a média lesikált a beszédről – kilúgozott, kihipózott, legyalult, kisajtolta... –, a beszéd szépségét, vagyis tisztaságát.

Mitől lesz tiszta a hang? Úgy mondják, ha őszinte. Ha van mögötte mélység, aranyfedezet, a lélek együtt szól a szóval. Túl a tárgyi közlendőn van egy másik közölnivalóm (amivel a köztünk levő közt áthidalom), a gondolatot a magam valóján átszínezem, vagyis önmagamot is közlöm vele. Ettől szép a tájnyelv. Az önkifejezés hangjától. A hang: a nyelv lelke. Csak lélekkel szól szépen a muzsika, a lélek pedig telis-tele van színekkel, képekkel, ettől igazak a dallamok, kerülnek gravitációs helyükre a súlyok, ettől lesz a szavaknak ezer árnyalatuk, a szavakon belül ugyanannak a hangnak többféle színe.

Csuda ez a harmónia, ahogy a környező hangzók egymást ragyogtatják, más-más színnel, beleértve az A-t is, az E-nek világa pedig határtalan (s ma nagy harcok árán ismerünk el egyetlen „másikat”, a zárt e-t).

Tág tereknek – nem aszfaltnak – nyelve ez, ahol a dallam-ívekké varázsolt belső képeket vetíti, röpíti-ritmizálja az életerős mássalhangzó, egybefogva a gondolatot és érzést.

A keletről, nyugatról – bennünket uralni-rabolni – jövő-menő hadi népségeket sokszor megszenvedő kárpátiaknak nyelve – gyök-szerkezetének jóvoltából mégiscsak él. De már egyforma próza-nótát húznak majd' mindenütt – úgymond:

„legtisztább magyarul” (vagyis a mindenható írásbeliség fotel-szabályainak alázattal behódolva). Mi lesz a nyelvvel, ha lelke (zenéje) megváltozik? Ha – ahol nyomaiban megmaradt is a táj-jelleg (egy-egy település legegységesebb öröksége) – csak rejtve mer éledgelni? Anyanyelv – titkoltan: micsoda gyalázat ez, hogy juthattunk ide...

Miután a tiszta forrást megtartó – önmagát Föld őszentségének áldozó – közösségeket végre sikerült nagy nehezen kiirtani, most már média-min-tára ömlik ránk az egyen-nyelv. Gondolat-szárnyak formára vágva, „parasztos” színek megszegényítve, ritmusok legyalulva, dallam majdhogynem egyetlen vonalba préselve. (A „sokszínűség” divatos áhítata erdők, mezők nyelvére nem vonatkozik.)

Népzenénket – hála sokaknak – ismerhetjük. Népnyelvünket – egész magyarságunk alapját – nem. Nem is kell senkinek, hiszen vajh' ki nem menekül gúnyolt-megvetett tulajdonától, még ha anyjái volt is? Sárkányos bejárattal őrizgetik a tárhelyeket, ahova felelősséggel dúsan megterhelt „önkéntes gyűjtők” lélekkel gazdag kincseiket beadták. Boldogan adták, biztosan, büszkén, hogy íme, megmentették a jövődönnek. Ott őrzik, őrzik, őrzik..., egészen a selejtezésig.

A „civilizált nyugat” saját értékeinek elfogadására erőszakol bennünket – ugyanezt tette a vidék nyelvével (s világával) a hazai „magaskultúra”. Civilizációt (= korszakonként változó globál-kultúrát) lehet betűből tanulni, de saját, mély-gyökerű bio-kultúrát és azt megtartó nyelvet – csak életből.

Bakos Márta, a Tájnyelv nevű, budapesti székhelyű egyesület vezetője. Szívügye a magyar tájnyelvek csodálatos hangzásának közkinccsá tétele a <http://www.tajnyelv.hu> oldalon. Már hallható falunkban, Csicsón gyűjtött hanganyag.

„Minden nemzetnek fő kincse a nyelve. Bármit elveszthet, visszaszerezheti, de ha a nyelvét elveszti, Isten se adja vissza többé.”

Gárdonyi Géza

„Engedd, hogy dicsérjelek téged, Ó Szűz Mária, személyes buzgalmam és áldozatom által. Engedd, hogy érted és csak érted éljek, dolgozzam, szenvedjek, emésszem magamat és érted haljak meg! Engedd, hogy hozzád vezessem az egész világot!”

Kolbe Szent Maximilián élete sok-sok igéjének és eseményének felidézése mellett ezek a szavak is felhangzottak augusztus 14-én, szombaton a csicsói templomban, az új kolostor és a felújított templom megáldása alkalmából. A dátumot nem véletlenül választották, hiszen augusztus 14-e Kolbe Szent Maximilián, a nagy lengyel ferences szerzetes halálának évfordulója. Ő az auschwitzi koncentrációs táborban önmagát áldozta fel, hogy megmentsen egy családapát, Gajowniczek Ferencet, helyet foglalva a tizedelésre ítélték között.

Ebből az alkalomból volt közöttünk Orosch János nagyszombati érsek. Ő szentmisét mutatott be, prédikált a szent életéről az ereklyék és egy Kolbe Szent Maximiliánt ábrázoló festmény jelenlétében, és megáldotta a lengyel ferences szentnek szentelt új kolostort.

És hogy Szent Maximiliánt választották a kolostor és a közösség védőszentjének, az nem véletlen, hiszen ő olyan szent, aki sok tanulsággal szolgálhat a 21. század zaklatott és elveszett emberiségének: Szent Maximilián, ahogy honfitársa, II. János Pál mondta a szentté avatási szertartáson, „nehéz korunk védőszentje”, mert hűséges tudott maradni Krisztus evangéliumához, megértette a kor emberének lelkületét, és megnyitotta lelkét a Szeplőtelen Istenanya iránti szeretetre.

Kálnoky Alajos gróf nagylelkűsége – ő támogatta az épületek felújítását, majd a katolikus egyháznak adományozta őket – a szeretet nagy magját a Felvidék földjén vetette el, és ez reményünk szerint meghozza gyümölcsét, mégpedig a keresztény hitnek ebben a Krisztustól távoli világban való újjászületését és igazi lelki megújulást. Ezért egyáltalán nem véletlen az, hogy az új szerzetesközösséget Kolbe Szent Maximiliánnak szentelték, és őt állítják példaképül a benne élő ferences közösség számára. Mint azt Orosch János érsek atya elmesélte, Szent Maximiliánnak gyermekkorában megjelent a Boldogságos Szűzanya, jövőjét feltárva egy fehér koronát – a tisztaság és a vallásos élet szimbólumát – és egy vörös koronát – a vértanúság szimbólumát – nyújtotta felé.

Így rövid élete során (47 éves korában halt meg) Szent Maximilián naponta felkészülhetett a vértanúságra. Rövid, de páratlanul intenzív életet élt, ezt igazolja, ha apostoli vállalkozásaira gondolunk: több folyóiratot alapított, egy kolostort is, a Szeplőtelen Város nevűt, benne több mint 700 szerzetes teljesítette szolgálatát, és egy missziót is végzett Japánban. Éppen ezért Szent Maximiliánra kell bízunk ennek az új kolostornak az alapítását, hogy a csicsói kolostorból is áradjon olyan apostoli erő és lendület, amely képes arra, hogy a Boldogságos Szűz Mária, az Istenanya közbenjárására megnyerje a lelkeket Krisztusnak, hiszen – Szent Maximilián példáját követve – neki kell szentelnünk életünket, tevékenységünket, munkánkat, mindennapi örömeinket és szenvedéseinket... Mert csak akkor lehetünk biztosak abban, hogy Jézus Szentséges Szívének országát a lehető legjobb módon szolgáljuk a világban, ha a Szűzanyának szenteljük magunkat, és az ő eszközeiként cselekszünk. A Szűzanyának szentelt lélek olyan lélek, amely Szent Maximiliánhoz hasonlóan képes a föld minden helyét egy kis Paradicsommá változtatni. Pontosan ez történt – amint arra Orosch atya emlékeztetett bennünket – Auschwitz éhségbunkerében: Szent Maximilián jelenléte, rendíthetetlen hitével és a Szeplőtelenek iránti szeretetével a pokolnak ezt a helyét a Paradicsom előszobájává változtatta, ahol a halálra ítélték imádkoztak és énekeltek Szűz Anyának, miközben várták, hogy találkozzanak Istennel. Imádkozzunk, hogy a csicsói kolostor, a katolikus egyház és minden család is olyan helyé váljék, ahol a Boldogságos Szűzet imádják, és közbenjárása által Istent a legtökéletesebben imádják.

Templomszentelés

Ambrus atya, az Angyalos Boldogasszony missziósainak csicsói vezetője

Csicsói kézművesek tárlata

2021. szeptember 8-án a helyi kultúrházban tartották meg a Felvidéki Értéktár találkozóját, melyen Szanyi Mária néprajzkutató a Kincskereső mozgalom létrehívója Nagy Géza csicsói fafaragót, a Magyar Kultúra Lovagját, helytörténeti íróként méltatta, és akinek a Mindennapok Hőse 2021 elismerést adományozta. A találkozó után a hazai kézműveseink mutatkoztak be alkotásaikkal.

A fotón balról jobbra: Soós Aranka – ajándéktárgyak szövetből, Tiszauer Gizella – hímzés, Németh Anett – sujtás ékszerek, Textor Alfréd – fafaragás, Misák Magdolna – hímzés, Bankó Tímea – üvegékszerek, Chyský Roland – bőrdíszmű, Nagy Szerénke – szalvétatechnika, Bognár Gyula – fotók, Fehérváry Sarolta – kosárfonás újságpapírból, Deák István – origami.

További alkotók, akik nem szerepelnek a fotón: Szabó Julianna – hímzés és fotók, Bödők Judit – patchwork, Németh Emese – hímzés, Németh Noémi – ékszerek ásványokból, drágakövekből, Magyarics Éva – virágdíszek drótból és harisnyából, Ledeczky Katalin – hímzés és kosárfonás újságpapírból. Mindenkinek gratulálunk, a továbbiakban értékes alkotókedvet kívánunk.

Androvics Adrianna, Csicsó, 2021. szeptember 8.

A zárda

A falu egyik legszebb épületét, a zárdát, 1889-ben Kálnoky Adél grófnő, Sabran-Pontevès francia herceg felesége, Waldstein János gróf özvegye építtette elhunyt férje emlékére.

1890-ben avatták fel. A Nepomuki Szent János (előkertjében az ő kőszobra áll) nevét viselő kolostorban leányiskola és óvoda kapott helyet, ahova Páli Szent Vince rendi irgalmas nővéreket (kalapos nővéreknek nevezték őket jellegzetes fehér kalapjuk után) hozattak. Az irgalmas nővérek a tanítás mellett irányították a csicsói „Mária-leányokat”, a „rózsafüzéres asszonyokat”. Felekezetre való tekintet nélkül ápolták a beteget, fiatal leányokat tanítottak kézimunkára, háztartástanra. Utolsó vezető nővérük, Minauf Mária Johanna (1856–1932) a csicsói temetőben nyugszik. Az 1930-as évek elején más rendi nővérek vették át helyüket, a Pozsonyi irgalmas nővérek rendje. 1939-es adatok: igazgató Diósy Mária Veneranda, tanítónő Király Erzsébet Hélia, óvónő Zimmermann Julianna. A nővéreknek az 1950-es évek elején el kellett hagyniuk Csicsót. A zárda 1950-től az új iskola felépítéséig az alapiskola 1. és 2. osztályának, valamint az óvodának adott otthont. Mi, akik még ide jártunk óvodába és iskolába, szeretettel emlékezünk az épület falai között és udvarában eltöltött évekre.

Az egyszintes téglalap alakú épület kilenctengelyes homlokzatú, a háromtengelyes középső bejárati rizalitja csúcsívvel záródik. Oromzatán emléktábla van, amelyen a 2019-es renoválás után újra olvasható az írás:

ISTEN NAGYOBB DICSŐSÉGÉRE
CSICSÓI KÖZSÉG ÜDVE ÉS JAVÁRA
EMELTETETT
GRÓF WALDSTEIN WALTENBERG JÁNOS
Ő NAGY MÉLTÓSÁGA EMLÉKÉNEK
ÖRÖK HÁLÁVAL SZENTELTEGETT
1890. AUGUST 17-ÉN FELAVATTATOTT

Az egyik tanteremben volt egy másik emléktábla, melyet a hercegi pár kiskorában elhunyt fia emlékére szenteltek fel. Az épületet az 1980-as évek elején, amikor óvodai konyhát és ebédlőt építettek hozzá, durva módon felújították, ekkor megfosztották szinte minden díszítő elemétől, szürkére vakolták. 1983-ban a kisiskolásokat az új iskolába költöztették, a 2000-es években az óvodát is. A zárda épülete erősen romlásnak indult.

2019 őszén megkezdődött a renoválása Kálnoky Alajos gróf nagyvonalú adományából, amely 2020-ban

fejeződött be, és négy ferences szerzetes költözött be, vezetőjükkel, az olasz Canavesi Ambrus atyával, aki kitűnően megtanult magyarul. Róluk már olvashattak a Csicsói Hírmondó idei húsvéti számában.

2021. augusztus 14-én, Maximilián Kolbe mártírhalálának 80. évfordulóján, a felújított kolostort újrászentelték és Kolbe Szent Maximiliánnak ajánlották. Kolbe Szent Maximilián nemcsak a kolostor, de az itt élő szerzetesek, az Angyalos Boldogasszony misszió-sainak is védőszentje lett.

-Augusztus 2. – Angyalos Boldogasszony – a portiuunkulai kis kápolna búcsúnapja. Assisi mellett található, egykor düledező kis templomocskának a búcsúnapja, amelyet Szent Ferenc megújított, mire tulajdonosai, a bencések, neki ajándékozták. Ennyit hajlandó volt a szegénységet vállaló Szent Ferenc elfogadni tulajdonául. (Portiuncula = „részecke”, 1569–1640 között hatalmas templom épült föléje.) Mi reformátusok vagyunk, de édesanyám 1927–1928-ban ide járt óvodába. Tőle hallottam ezt a kis dalocskát, amelyet ekkor tanult:

Óvodában szívesen vagyunk, vígan élünk télen, nyáron, egyre mulatunk.

Vígan töltjük mindig az időt, szeret is a kedves nővér, jaj, de mi is Ő!

Aki ezt nem hiszi, jöjjön el ide! Megtanítjuk dalra, táncra, egyre, izibe.

Itt van a szeretet, jókedv otthona. Kiáltunk, hogy éljen, éljen a jó óvoda!

Éljen az Óvoda!

Nagy Amália, 2021 augusztusa

Csicsó község képviselő-testülete a 66./2020-as számú határozatával díszpolgári címet adományozott Kálnoky Alajos gróf úrnak, a falu hírnevének öregbítéséért és példamutató tevékenységéért. A járványügyi helyzet miatt a zártkörű ünnepélyes átadóra a községi hivatal eskettető termében került sor 2021. június 4-én. A Kálnoky család méltatása után, falunk polgármestere, Földes Csaba mérnök úr tartotta meg ünnepi köszöntőjét, majd díszpolgárrá avatta Kálnoky Alajos grófot (a képen). Szívből gratulálunk és további jó egészséget kívánunk Kálnoky Alajos gróf úrnak és családjának. A hálás csicsói lakosok.

Az élet túl rövid, hogy ostoba dolgok miatt aggodj.
Szórakozz jól!
Légy szerelmes.
Ne bánj meg semmit.
És ne hagyd, hogy az emberek elkésérítsenek téged.

Az élet játék. Lehetsz játékszer vagy játékos.